MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen tulokset 2025

Yhteenveto sitoumuksen raportoinnista

30.10.2026

Elina Fast ja Paula Eskola, Motiva Oy

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen tulosraportointi

Materiaalitehokkuuden sitoumus on elinkeinoelämän ja valtionhallinnon välinen vapaaehtoinen toimintamalli, jolla tavoitellaan yritysten kannattavuuden parantamista ja ympäristövaikutusten pienentämistä materiaalitehokkuustoimenpiteillä.

- Elintarvikeala solmi materiaalitehokkuuden sitoumukselle jatkokauden vuosille 2022-2026.
  - Sitoumusosapuolet ovat Maa- ja metsätalousministeriö, Työ- ja elinkeinoministeriö, Ympäristöministeriö, Elintarviketeollisuusliitto ry., Päivittäistavarakauppa ry. sekä Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry.
- Sitoumukseen on liittynyt 18 yritystä vuosien 2022-2025 aikana.
- Sitoumuksen tulosraportoinnissa liittyneet yritykset raportoivat vuosittain sitoumuksessa toteuttamiaan materiaalitehokkuustoimia ja niiden vaikutuksia mm. ruokahävikkiin, kustannussäästöihin, elintarvikepakkauksiin, jätemääriin, ja kasvihuonekaasupäästöihin.
- Raportointitulokset kertovat, millaista materiaalitehokkuustyötä yrityksissä tehdään – sekä luovat pohjaa kehittää alan mittaamisen ja seurannan käytäntöjä ja yhteisiä periaatteita.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Mikä materiaalitehokkuuden sitoumus?

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus pähkinänkuoressa

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Elintarvikealan sitoumuksen osapuolet

Ministeriöt

Maa- ja metsätalousministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö

Ympäristöministeriö

Toimialajärjestöt

Elintarviketeollisuusliitto ry

Päivittäistavarakauppa ry

Matkailu- ja ravintolapalvelut Mara ry

Yritykset

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen 2022-2026 tavoitteet tiivistetysti

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen päätavoitteita ovat

1. Materiaalitehokkuudella parempaa kannattavuutta ja kestävyyttä.
2. Tietoisuus materiaalitehokkuuden mahdollisuuksista ja keinoista lisääntyy elintarvikeketjussa ja kuluttajien keskuudessa.

Alatavoitteita ovat

A. **Elintarvikejätteen ja ruokahävikin vähentäminen** elintarviketeollisuudessa, päivittäistavarakaupassa ja ravintoloissa.

B. **Elintarvikepakkausten materiaalitehokkuuden parantaminen** elintarviketeollisuudessa, päivittäistavarakaupassa ja ravintoloissa.

C. **Kierrätysasteen lisääminen** päivittäistavarakaupassa.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Teemat yritysten materiaalitehokkuustoimille

Yritys valitsee itse mihin sitoumuksen teemoista kuuluvia materiaalitehokkuustoimia se sitoutuu toteuttamaan ja määrittelee niille tavoitteet.

Teemat

1. Yritys tekee kehitystyötä **olemassa olevien prosessiensa** materiaalitehokkuuden tilan selvittämiseksi sekä tehostamiseksi. Yritys toteuttaa materiaalitehokkuustoimia havaittujen tai kokeiltujen ratkaisuvaihtoehtojen pohjalta.
2. Yritys ennaltaehkäisee ja vähentää elintarvikejätteen ja ruokahävikin määrää sekä parantaa materiaalitehokkuutta **tuote- tai palvelusuunnittelun** avulla.
3. Yritys luo uutta liiketoimintaa tai lisäarvoa **sivuvirroista**.
4. Yritys lisää **henkilöstönsä** ja **yhteistyökumppaneidensa** valmiuksia parantaa ja kehittää toiminnan materiaalitehokkuutta.
5. Yritys **parantaa tiedon tasoa** materiaalitehokkuudesta.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Yrityksen velvoitteet sitoumuksessa

- Yritys toteuttaa konkreettisia materiaalitehokkuustoimia.
- Yritys seuraa materiaalitehokkuustoimilleen asettamia määrällisiä ja laadullisia tavoitteita.
- Yritys raportoi vuosittain toteutetuista materiaalitehokkuustoimistaan ja tuloksista Sitoumus2050.fi-verkkopalvelun kautta Motivan sitoumustoiminnan HelpDesk-palveluun ja halutessaan myös julkisesti.
- Yrityksen mukanaolo sitoumuksessa on julkinen tieto.
  Muiden yrityskohtaisten tietojen julkisuudesta yritys päättää itse.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Liittyneet yritykset 2022-2025

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Sitoumusvuoden 2025 tulosraportointi

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Tulosten taustat

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen neljäs jatkokauden raportointi toteutettiin toukokuussa 2026

- Sitoumukseen liittyneet yritykset raportoivat Sitoumus2050.fi-verkkopalvelun kautta sitoumustoimintaa koordinoivalle MATSIT HelpDeskille vuoden 2025 aikana toteutetuilla materiaalitehokkuustoimenpiteillä aikaansaadut tulokset.
- Raportoinnissa yritykset ilmoittivat toteuttamansa materiaalitehokkuustoimenpiteet ja kullekin toimenpiteelle mitatut tai arvioidut vaikutukset sitoumuksen tavoitemittareihin:
  - Kustannussäästöt (€)
  - Kasvihuonekaasupäästöjen vähenemä (t CO2-ekv)
  - Ruokahävikin vähenemä (t)
  - Elintarvikejätteen vähenemä (t)
  - Muovin käytön vähenemä (t)
- Lisäksi yritykset raportoivat laadullisia toimenpiteitä, joiden määrällisiä vaikutuksia ei voida mitata tavoitemittareilla.

Elintarvikejäte = Alun perin ei syötäväksi tarkoitettu (ts. syömäkelvoton) ruoka (kuten luut ja hedelmien kuoret) ja alun perin syötäväksi tarkoitettu (ts. syömäkelpoinen) ruoka, jota ei hyödynnetä ihmisravintona, rehuna tai muuna arvojakeena. (EU komission määritelmä)
Ruokahävikki = Alun perin syötäväksi tarkoitettu (ts. syömäkelpoinen) ruoka, jota ei hyödynnetä ihmisravintona, rehuna tai muuna arvojakeena. (Kansallinen määritelmä). Lähde: https://www.luke.fi/ruokahavikkiseuranta/

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Tulosten taustat

- Tulosraportoinnissa pyydettiin yrityksiä kuvaamaan, millä tavalla kunkin toimenpiteen raportoidut vaikutukset oli laskettu tai arvioitu sekä avaamaan toimenpiteen toteuttamiseen vaikuttavia taustoja, mikäli mahdollista.
- Raportoitujen materiaalitehokkuustoimenpiteiden vaikutukset ovat sekä suoria, yrityksen omassa toiminnassa syntyviä vaikutuksia, että välillisiä, yrityksen toimitusketjussa tai kuluttajilla syntyviä vaikutuksia.
- Tulosyhteenveto kertoo yritysten raportoimista vuonna 2025 toteutetuista toimenpiteistä ja niiden vaikutuksista.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Materiaalitehokkuuden sitoumus – vuoden 2025 tulosraportointi

Tässä koosteessa esitellään vuoden 2025 raportoinnissa kerättyjen toimenpiteiden tulokset

17
YRITYSTÄ

92
TOIMENPIDETTÄ

Sitoumuksen kattavuus
Päivittäistavarakauppa 95 %
Elintarviketeollisuus 29 %
Ravintolat 24 %

KUSTANNUSSÄÄSTÖT
3 812 000 €

CO_2-VÄHENEMÄ
564 t CO2-ekv

RUOKAHÄVIKIN VÄHENEMÄ
1 830 t

ELINTARVIKEJÄTE VÄHENEMÄ
4 460 t

Kokonaistulokset muodostuvat pääosin muutaman yrityksen raportoimista vaikuttavista toimenpiteistä.
Lisäksi on toteutettu lukuisia toimenpiteitä, joiden tarkkoja säästövaikutuksia ei vielä ole pystytty arvioimaan.
Toimenpiteiden säästövaikutukset perustuvat osin mitattuun ja osin arvioihin perustuvaan tietoon.

MATERIAALI-TEHOKKUUDEN SITOUMUS

Miten yritykset edistävät materiaalitehokkuutta?

Raportointitulokset antavat käsityksen yritysten materiaalitehokkuustoimien moninaisuudesta. Toimenpiteiden kirjo on laaja ja yhteenvetoa varten niitä on luokiteltu eri kategorioihin sen mukaan, mihin toimenpiteet kohdistuvat

Raportoinnissa käytössä olleet määrälliset toimenpiteet:

1. Tuotantoprosessien materiaalitehokkuuden parantaminen
2. Ruokahävikin vähentäminen toimitusketjussa
3. Pakkausten materiaalitehokkuus
4. Kierrätyksen lisääminen

Tuotantoprosessien materiaalitehokkuuden parantaminen

Yritykset ovat tehostaneet raaka-aineiden hyödyntämistä tuotantoprosesseissa, kehittäneet elintarvikejätteen seurantaa sekä ottaneet käyttöön uusia ratkaisuja jätteen vähentämiseksi

- Raaka-aineen hyödyntämistä on tehostettu hävikin seurannalla, tuotantoprosesseja kehittämällä ja toimintaa optimoimalla.
- Tuotantoprosesseihin tehdyillä muutoksilla on vähennetty myös vedenkulutusta.
- Pitkäjänteisellä laatukustannusten seurannalla on saavutettu merkittäviä tuloksia.
- Käytännön ratkaisuina on otettu käyttöön esimerkiksi tuotannonohjausjärjestelmiä, KPI-mittareita ja seurantaa koskevia ohjeistuksia, sekä sisällytetty ruokahävikin vähentäminen henkilöstön bonustavoitteeksi.
- Hävikkiraaka-aineita on myös käytetty uusien tuotteiden raaka-aineena esim. kasviskeitot ja kukkamulta.
- Ravintoloissa materiaalitehokkuutta on edistetty esim. ruokalistojen kehitystyöllä, sekä tarkemmalla hävikin seurannalla.

22 toimenpidettä
3,72 M€ laskettuja kustannussäästöjä
ei julkinen t CO2-ekv. vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
4 464 t vähemmän elintarvikejätettä

Merkittävimmät vaikutukset on saavutettu tehostamalla raaka-aineiden hyödyntämistä, optimoimalla tuotantoprosesseja sekä kehittämällä seurantaa.

MATERIAALI-TEHOKKUUDEN SITOUMUS

Ruokahävikin vähentäminen toimitusketjussa

Keskeisimmät toimenpiteet ruokahävikin vähentämiseksi ovat vaihtoehtoisten hinnoittelumallien käyttö, pelastetut ruoka-annokset, sekä toimitusketjun optimointi

- Vaihtoehtoisten hinnoittelumallien käyttö, pelastetut ruoka-annokset (esim. ResQ- ja Leftover-konseptit) sekä ruoan ohjaaminen ruoka-apuun ovat edelleen olleet merkittäviä keinoja ruokahävikin vähentämisessä.
- Ruokahävikkiä on vähennetty myös kehittämällä hävikin seurantaa ja ennustamista, tuoreustarkastuksilla ja lämpötilojen valvonnalla, sekä optimoimalla tilaus-toimitusketjua.

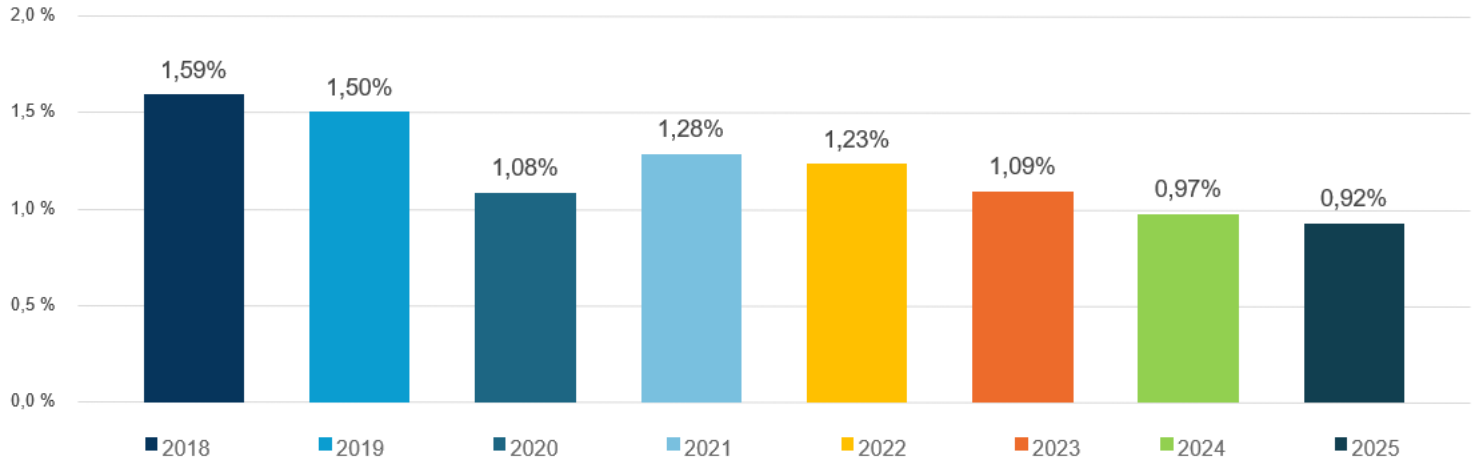
Vuonna 2025 päivittäistavarakaupan myymälöiden läpi kulkevista elintarvikkeista ruokahävikiksi päätyi 0,92 %. Vuonna 2019 vastaava luku oli 1,5 %.

16 toimenpidettä
87 000 € laskettuja kustannussäästöjä
ei julkinen t CO2-ekv. vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
1830 t vähemmän ruokahävikkiä
193 260 kpl pelastettua ruoka-annosta

Vuonna 2025 syömäkelpoista ruokahävikkiä on vähennetty jopa 13 % edellisvuoteen verrattuna.

MATERIAALI-TEHOKKUUDEN SITOUMUS

Päivittäistavarakaupan ruokahävikki*

*Pt-kaupan myymälät ja niitä palveleva kaupan oma logistiikka, % läpivirtaavan tavaran painosta (ei sis. ruoka-apua).

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Pakkausten materiaalitehokkuus

Yritykset ovat kehittäneet elintarvikepakkausten materiaalitehokkuutta muun muassa materiaalivalinnoilla, pakkausratkaisuja uudistamalla sekä lisäämällä kierrätettävyyttä.

- Kiinnitetty huomiota pakkausten materiaalivalintoihin, ylipakkaamisen vähentämiseen ja pakkausten koon optimointiin.
- Edistetty pakkausten uudelleenkäytettävyyttä.
- Lisätty kierrätysmuovista valmistettujen pakkausten käyttöä, sekä kierrätysmuovin osuutta pakkauksissa.
- Lisätty uusiutuvien materiaalien, kuten kartongin, paperin ja biopohjaisen muovin, käyttöä pakkauksissa.
- Vähennetty muovin käyttöä ohentamalla logistiikassa käytettävää kiristekalvoa.
- Korvattu vaikeasti kierrätettäviä yhdistelmäpakkauksia helpommin kierrätettävillä monomateriaalipakkauksilla.
- Parannettu pakkausten kierrätettävyyttä.
- Uudistettu pakkausjärjestelmiä ja pakkauslinjoja tulevat EPR- ja PPWR-vaatimukset huomioiden.
- Jatkettu aktiivista yhteistyötä pakkausmateriaalitoimittajien kanssa.

14 toimenpidettä
ei raportoitu (€) laskettuja kustannussäästöjä
ei raportoitu (- t CO2-ekv.) vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
3 460 t vähemmän muovia*

* Kahden yrityksen raportoimien tulosten pohjalta.

Elintarvikkeiden pakkauskehitystä tehdään huomioiden pakkauksen keskeinen tehtävä tuotteen suojaamisessa, säilyvyyden ja turvallisuuden varmistamisessa sekä ruokahävikin ehkäisemisessä.

MATERIAALI-TEHOKKUUDEN SITOUMUS

Kierrätyksen lisääminen

Kierrätyksen lisäämiseksi yritykset ovat perehdyttäneet henkilöstöään, kehittäneet lajittelua ja optimoineet prosessejaan sekä tehneet yhteistyötä jätehuoltoyhtiöiden kanssa.

- Jatkettu henkilöstön koulutusta ja perehdytystä kiertotaloudesta ja lajittelusta.
- Lisätty sisäistä viestintää kierrätysteemoista.
- Kehitetty ja tarkennettu muovipakkausten lajittelua.
- Optimoitu prosesseja kierrätyksen parantamiseksi, esim. tehostamalla kierrätyslogistiikkaa
- Jatkettu yhteistyötä jätehuoltoyhtiöiden kanssa kierrätyksen tehostamiseksi.

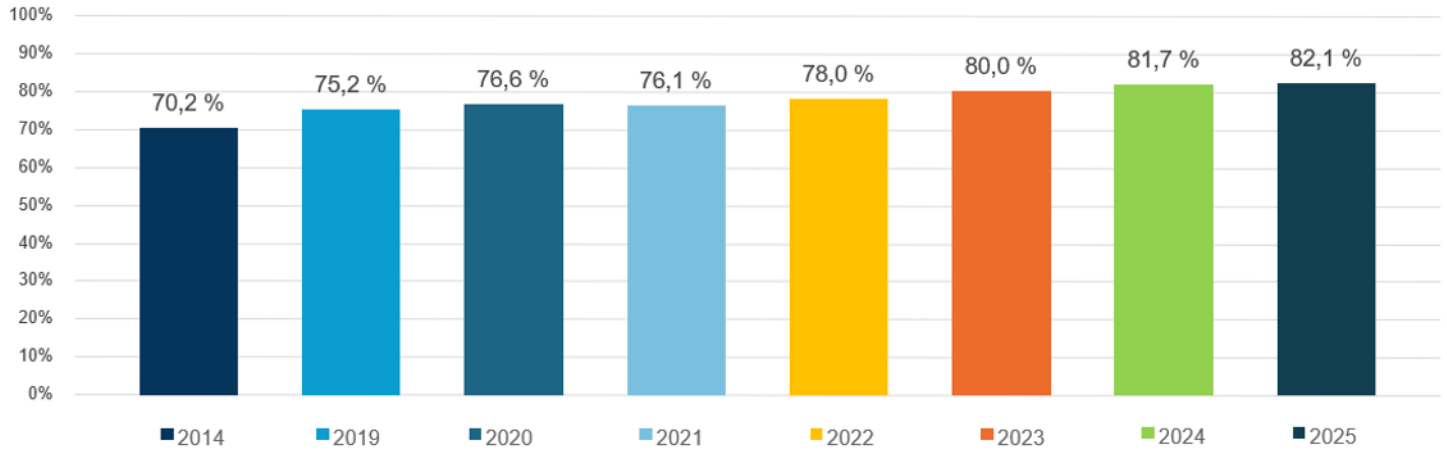
Vuonna 2025 päivittäistavarakaupan yritysten kierrätysaste oli 82,1 %. Vuonna 2019 vastaava luku oli 75,2 %.

12 toimenpidettä
ei raportoitu (€) laskettuja kustannussäästöjä
ei julkinen (t CO2-ekv.) vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä

Keskeisimpinä toimenpiteinä nousivat esiin henkilöstön koulutus ja lajittelun tehostaminen.

MATERIAALI-TEHOKKUUDEN SITOUMUS

PTY jäsenyritysten kierrätysaste (%)*

* PTY:n jäsenyritystä/kaupparyhmää koskeva tieto siitä, kuinka suuri osa toiminnoissa syntyvästä jätteestä kierrätetään.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Laadulliset toimenpiteet

Toimenpiteet painottuivat henkilöstön perehdyttämiseen ja kouluttamiseen materiaalitehokkuudesta, ruokahävikin vähentämisestä, kierrätyksestä ja lajittelusta. Yritykset kehittivät myös pakkausten materiaalitehokkuutta, kierrätettävyyttä ja lajitteluohjeita. Kuluttajille viestittiin erityisesti ruokahävikin vähentämisestä sekä tuotteiden ja pakkausten ympäristövaikutuksista verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja teemaviikkojen yhteydessä.

Toimenpidetyyppi	Määrä
7. Arvoketjuyhteistyön parantaminen	2
8. Henkilöstön kouluttaminen materiaalitehokkuuden parantamisesta	10
9. Kuluttajaneuvonta tuotteisiin liittyvistä ympäristö- ja ilmastovaikutuksista	3
10. Kuluttajaviestinnän lisääminen ruokahävikin vähentämisen keinoista	7
12. Pakkausmerkintöjen parantaminen: tuotteen tai pakkauksen ympäristövaikutusten viestiminen kuluttajille	5
14. Muu; Sivuvirtojen ohjaaminen hyötykäyttöön	1
Kaikki yhteensä	**28**

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Esimerkkejä laadullisista toimenpiteistä

- Koulutettu henkilöstöä materiaalitehokkuudesta, ruokahävikin vähentämisestä, kierrätyksestä ja lajittelusta sekä päivitetty koulutusmateriaaleja (esim. verkkokoulutukset, perehdytys ja sisäinen viestintä).
- Jatkettu vastuullisuuskäytäntöjen jalkauttamista esimerkiksi vastuullisuusagenttien avulla.
- Parannettu pakkausten lajittelu- ja kierrätysohjeita sekä valmistauduttu EU:n mukaisiin kuvallisiin lajittelumerkintöihin.
- Viestitty kuluttajille ruokahävikin vähentämisestä, pakkausten kierrätyksestä ja ympäristövaikutuksista esimerkiksi Hävikkiviikon, Stop Food Waste Dayn yhteydessä sekä yritysten omissa viestintäkanavissa.
- Kehitetty pakkausratkaisuja materiaalitehokkuuden ja kierrätettävyyden parantamiseksi, esimerkiksi selvittämällä omien tuotemerkkien pakkausmateriaaleja sekä kehittämällä materiaalia säästäviä pakkausinnovaatioita, kuten materiaalitehokas esillepanoteline.
- Edistetty elintarvikesivuvirtojen hyödyntämistä ja selvitetty uusia mahdollisuuksia niiden jalostusarvon kasvattamiseen.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Yleisiä huomioita

Sitoumuskauden neljännen vuoden tulokset osoittavat, että toimenpiteitä on toteutettu edelleen kattavasti. Yritykset ovat toimenpiteiden avulla ylläpitäneet ja kehittäneet toimintaansa entistä materiaalitehokkaammaksi ja kiertotalouden mukaiseksi.

- Lähes kaikki sitoumuksessa mukana olevat yritykset ovat raportoineet vuoden 2025 tuloksia yhtä lukuun ottamatta.
- Yritykset raportoivat toimenpiteidensä tuloksia pääosin laadullisilla tai suhteellisilla mittareilla (esim. %). Numeerisia tuloksia (esim. tonnia, euroa tai CO_2-ekv.) on raportoitu koko sitoumuskauden ajan melko vähän.
- Suurin osa määrällisillä mittareilla raportoiduista merkittävimmistä tuloksista perustuu edelleen pitkälti muutaman yrityksen yksittäisiin toimenpiteisiin. Tämän vuoksi tulokset eivät anna kattavaa kokonaiskuvaa saavutetuista hyödyistä.
- Toimenpiteitä on toteutettu kattavasti koko sitoumuskauden ajan. Vuoden 2025 raportoinnissa näkyy jo, että moni sitoumuskauden alkuvaiheessa käynnistetty toimenpide on saatu päätökseen. Tämä näkyy myös toimenpiteiden määrässä.

MATERIAALI-
TEHOKKUUDEN
SITOUMUS

Lisätietoja

matsit.helpdesk@motiva.fi